

APSTIPRINĀTS
ar Izglītības un zinātnes ministrijas
2002. gada 10. jūlija
rīkojumu Nr. 405

PROFESIJAS STANDARTS

Reģistrācijas numurs PS 0082

Profesijas nosaukums

Tramvaja vadītājs

Profesionālās kvalifikācijas līmenis

2

Nodarbinātības apraksts

Strādā uzņēmumā, kurš veic pasažieru pārvadājumus ar elektrotransportu. Vada tramvaja vagonus, kuri tiek ekspluatēti transporta uzņēmumā, ievērojot kustības sarakstu, ceļu satiksmes noteikumus, satiksmes drošību, tramvaja tehniskās ekspluatācijas, drošības tehnikas un vadītāja darba instrukciju.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Pārvadāt pasažierus.	1.1. Veikt drošu pasažieru pārvadāšanu. 1.2. Sekot pasažieru iekāpšanai un izkāpšanai. 1.3. Kultūrāli apkalpot pasažierus. 1.4. Pārzināt tramvaja maršrutus ,to īpatnības un bīstamās vietas. 1.5. Nodrošināt tramvaja kustības saraksta izpildi. 1.6. Ziņot centrāldispečera dienestam par visiem kustības traucējumiem un izpildīt tā rīkojumus.
2. Nodrošināt satiksmes drošību.	2.1. Ievērot ceļu satiksmes noteikumus. 2.2. Ievērot sliežu ceļa un kontakttīkla ekspluatācijas noteikumus. 2.3. Ievērot tramvaja tehniskās ekspluatācijas noteikumus. 2.4. Vadīt tramvaju sarežģītos ceļa apstākļos.
3. Saglabāt ritošo sastāvu.	3.1. Pārbaudīt tramvaja ekipējumu un tehnisko stāvokli pirms izbraukšanas no depo. 3.2. Regulāri sekot tramvaja tehniskam stāvoklim uz līnijas. 3.3. Novērst radušos bojājumus saskaņā ar vadītāja darba instrukciju. 3.4. Ievērot tramvaja tehniskās ekspluatācijas noteikumus uz līnijas. 3.5. Noformēt pieteikumu tramvaja defektu novēršanai.
4. Ievērot darba drošības tehniku.	4.1. Stingri ievērot drošības tehnikas noteikumus depo teritorijā, remontzonā un uz līnijas. 4.2. Izmantot individuālos aizsardzības līdzekļus. 4.3. Lietot drošības tehnikas prasībām atbilstošus darba instrumentus. 4.4. Ievērot elektrodrošības un ugunsdrošības noteikumus. 4.5. Uzturēt kārtībā individuālos aizsardzības līdzekļus. 4.6. Ievērot darba un atpūtas režīmu.
5. Racionāli izmantot elektroenerģiju.	5.1. Ievērot galvenos noteikumus elektroenerģijas taupīšanai. 5.2. Pielietot darbā paņēmienus, kas ļauj racionāli izmantot elektroenerģiju.

Prasmes

Specifiskās prasmes profesijā	Kopīgās prasmes	Vispārējās prasmes/ spējas
<ul style="list-style-type: none"> • Pārzināt ceļu satiksmei reglamentējošos un ar ceļu satiksmei saistītos normatīvos aktus, ievērot Ceļu satiksmes noteikumu prasības. • Prast vadīt tramvaja vagonus, kas tiek ekspluatēti uzņēmumā. • Vadīt tramvaja vagonus, neradot ceļu satiksmei bīstamas situācijas, bet ja tādas izveidojas citu satiksmes dalībnieku rīcības rezultātā - darīt visu iespējamo, lai tās novērstu. • Paredzēt ceļu satiksmei bīstamu situāciju veidošanos un novērtēt to bīstamības pakāpi. • Atbildēt par ekspluatējamā tramvaja un tā iekārtu saglabāšanu. • Noteikt tramvaja vagona tehniskos defektus, kas apdraud satiksmes drošību un veikt pasākumus to novēršanai. • Prast noformēt braukšanas dokumentus. • Lietot tramvaja audio-vizuālās informācijas iekārtu. • Ievērot sliežu ceļa un kontakttīkla ekspluatācijas noteikumus. • Ievērot galvenos noteikumus elektroenerģijas taupīšanā. • Pārzināt visus faktorus, kas ietekmē vadītāja rīcību un rīkoties tā, lai pilnībā saglabātu drošai braukšanai nepieciešamās spējas. • Cienīt citus ceļu satiksmes dalībniekus un nodrošināt visu ceļu satiksmes dalībnieku, jo īpaši mazāk aizsargāto, drošību. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ievērot CSN. • Ievērot pasažieru pārvadāšanas noteikumus un kustības sarakstus. • Ievērot ugunsdrošības noteikumus un darba drošības noteikumus. • Ievērot vides aizsardzības noteikumus. • Prast sniegt pirmo medicīnisko palīdzību . • Ievērot individuālās aizsardzības līdzekļu lietošanas noteikumus. • Izmantot instrumentus, kas atbilst elektrodrošības un darba drošības noteikumiem. 	<ul style="list-style-type: none"> • Spēt komunicēties. • Spēt strādāt patstāvīgi. • Risināt problēmsituācijas darba procesā. • Sastādīt rakstiskus ziņojumus. • Sniegt mutiskus un rakstiskus paskaidrojumus. • Ievērot darba higiēnas un drošības prasības.

Zināšanas

Zināšanas	Zināšanu līmenis		
	Priekšstats	Izpratne	Pielietošana
Ceļu satiksmes noteikumos.			
Kustības drošības pamatos.			
Tramvaja uzbūvē.			
Tramvaja tehniskā ekspluatācijā.			
Darba aizsardzībā.			
Pirmās medicīniskās palīdzības sniegšanā			
Darba likumdošanā			
Ceļu satiksmi reglamentējošos un ar ceļu satiksmi saistītos normatīvos aktos.			
Saskarsmes psiholoģija			
Pasažieru kulturāla apkalpošana.			

Īpašie faktori, kas raksturo darba vidi

- Fizikālie – elektromagnētiskais lauks, troksnis, vibrācijas, caurvēja ietekme, psihoemocionāla spriedze, uzmanības un redzes sasprindzinājums, ķermeņa ilgstoša atrašanās sēdošā, saspringtā stāvoklī.
- Organizatoriskie – individuāls darbs, saskarsmē ar pārējiem ceļu satiksmes dalībniekiem.

Īpašas prasības uzdevumu veikšanai

- Veselības stāvokļa atbilstība vadītāju medicīniskās komisijas prasībām un pārbaudei uz vibrāciju.
- Atkārtota medicīniska pārbaude - pēc katriem trim gadiem, ja nav noteikts mazāks medicīniskas pārbaudes termiņš.

Profesijas tramvaja vadītājs standarta projekta izstrādes darba grupas sastāvs:

- L.Kļaviņa - TTR 5.depo priekšniece;
- J.Oļļa - TTP galv. darbnīcu priekšnieka vietnieks;
- A.Vagnere - tramvaja vadītāja - instruktore;
- Atsauksme no R.Ārmana k-ga - TTP tehniskā direktora.